

Vol. 41 Coden: KMKMAA ISSN 0355-1628

Toimitus • Redaktion • Office

Pohjantie 3, FIN-02100 Espoo
puh. 0400 578 901
toimitus@kemia-lehti.fi
www.kemia.lehti.fi
www.facebook.com/kemialehti

Päätoimittaja • Chefredaktör • Editor-in-Chief
DI Leena Laitinen 040 577 8850
leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Toimituspäällikkö • Redaktionschef

• Managing Editor
Päivi Ikonen 0400 139 948
paivi.ikonen@kemia-lehti.fi

Taitto • Layout
K-Systems Contacts Oy
Päivi Kaikkonen 040 7333 485
taitto@kemia-lehti.fi

Sihteeri • Sekreterare • Secretary
Irja Hagelberg 0400 578 901
irja.hagelberg@kempulssi.fi

Vakituisen avustaja ja toimistotyöntekijä •
Permanent medarbetare • Contributing Editor
Sanna Alajoki 040 827 9727
sanna.alajoki@kemia-lehti.fi

Ilmoitukset • Annonser • Advertisements

ilmoitukset@kemia-lehti.fi
Myyntipäälliköt • Forsäljningschefer
• Sales Managers

Kalevi Sinisalmi 044 539 0908
kalevi.sinisalmi@kemia-lehti.fi

Irene Sillanpää 040 827 9778
irene.sillanpaa@kemia-lehti.fi

Tilaukset • Prenumerationer • Subscriptions

puh. 0400 578 901
tilaukset@kemia-lehti.fi

Tilauhinnat

Kotimaassa 105 euroa (kestotilaus 95 euroa),
muut maat 145 euroa
Kouluille 49 euroa, www.aikakaus.fi
Prenumerationspris i Finland 105 euro,
övriga länder 145 euro
Subscription price (out of Finland) EUR 145
Irtonumero/Lösnummer/Single copy EUR 16

Osoitteenmuutokset

Kemian Seurojen toimisto
puh. 010 425 6302, faksi 010 425 6309
toimisto@kemianseura.fi

Kustantaja • Utgivare • Publisher

Kempulssi Oy
Toimitusjohtaja • Verkst.direktör • Managing
Director
Leena Laitinen
Pohjantie 3, FIN-02100 Espoo
puh. 040 577 8850
leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Toimitusneuvosto • Redaktionsråd

• Editorial Board

Viestintäpäällikkö Susanna Aaltonen,
Kemianteollisuus ry
Laboratoriopäällikkö Susanna Eerola, Roal Oy
Toimitusjohtaja Saara Hassinen, SalWe Oy
Professori Matti Hotokka, Åbo Akademi
Toimituspäällikkö Päivi Ikonen, Kemia-Kemi
Toiminnanjohtaja Heleena Karrus, Kemian Seurat
Tutkija Helena Laavi, Aalto-yliopisto
Päätoimittaja Leena Laitinen, Kemia-Kemi
Professori Jan Lundell, Jyväskylän yliopisto
Professori Markku Räsänen, Helsingin yliopisto
Tiedotuspäällikkö Sakari Sohlberg, VTT

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti
Keskipainos 5 000, erikoisnumeroilla
300–3000 kpl:n lisäjakelu.
Forssa Print, Forssa 2014
ISO 9002

Fiksua ja ei niin fiksua kemiaa

Tässä lehdessä on ilahduttavan monta tarinaa suomalaisen kemian uusista aluevaltauksista ja elämänlaatua parantavista oivalluksista.

Kemian ja bioteknologian avulla voidaan korvata fossiilisia polttoaineita uusiutuville (s. 14) ja ottaa arvoaineet talteen kännyköistä ja jätevesistä (s. 36 ja 46). Virukset voidaan valjastaa tuhoamaan syöpäsoluja (s. 37) ja uudet kromosomitutkimukset auttamaan lapsettomia (s. 40).

Kemianteollisuuden Innovaatiopalkinnosta kisasi tänä vuonna ennätysmäärä tasokkaita ehdokkaita, joiden keksinnöillä parannetaan ihmisen ja ympäristön hyvinvointia. Voittajatiimit ovat kehittäneet ihmishenkiä pelastavan diagnosointijärjestelmän ja uudentyyppisen Alzheimer-lääkekandidaatin (s. 22).

Kemisteillä on täysi syy olla ylpeitä alan osaamisesta ja innovaatioista. Samalla on pysyttävä valppaana, sillä aina löytyy niitä, jotka eivät osaa tai halua käyttää kemiaa ja kemikaaleja vastuullisesti.

Kun käytettävissä on tehokkaat aineet ja näköpiirissä hyvä bisnes, varovaisuusperiaate voi unohtua. Suomalaisittain vakava esimerkki on uutinen padasjokelaisesta kierrätysyrityksestä, joka mainosti prosessinsa vihreyttä ja säilöi vuosikaudet edesvastuuttomasti vaarallisia aineita (s. 24).

Aiheellista keskustelua on virinnyt myös muun muassa antibakteeristen aineiden ja eliöitä tuhoavien biosidien järkevistä käytöstä. Avausjuttu kymmeniätuhansia vuosia vanhojen taidearteiden kovasta kohtalosta on surullista luettavaa.

Oma lukunsa ovat muodin oikut ja kilvoittelu nuoruuden illuusiosta. On helppoa kauhistella menneiden aikojen erikoisia kauneushoitokikkoja, kuten ihon vaalentamista lyijyllä, huulten

punaamista elohopea-sulfidilla tai painonhallintaa amfetamiinilla.

Jonain päivänä meidän jälkeläisemme eivät ota uskoakseen 2000-luvun hullutuksia, kuten kasvoli hasten halvauttamista hermomyrkyllä, intiimialueiden valkaisua hapolla, lihasten kasvatamista hormoneilla tai kehonosien muhkeuttamista polysiloksaaneilla.

Leena Laitinen

Markku Joutsen